

ВІДГУК

офіційного опонента

**на дисертаційну роботу Кизимишина Назарія Михайловича
«Формування регіональної політики розвитку інноваційної діяльності в
процесі євроінтеграції», що представлена на здобуття наукового ступеня
кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – Розвиток
продуктивних сил і регіональна економіка**

1. Актуальність, мета та завдання дослідження

Європейський досвід інноваційного розвитку свідчить, що завдання впровадження ефективної інноваційної політики не може бути вирішене без чіткого розуміння цілей, завдань, функцій та визначення слабких і сильних сторін національної інноваційної системи.

Однією з проблем є нерівномірність економічного розвитку регіонів. Виявлення диспропорцій окремих напрямів економічної системи, аналіз їх впливу та можливість усунення або зменшення наслідків стає нагальним завданням для вітчизняної науки. Для національної інноваційної діяльності характерною ознакою є наявність значних диспропорцій за регіонами.

Дослідницька задача полягає в адаптації передових світових методик стимулювання інноваційного розвитку під особливості національного інституційного середовища, а також розробка оригінальних науково-методичних підходів до проведення оцінки та вимірювання потенціалу інноваційного розвитку регіональної економіки.

Все це і визначає актуальність проведеного Кизимишином Н.М. дослідження.

Проведене дослідження виконано відповідно до плану наукових досліджень ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» і є складовою теми «Моделювання процесів управління в соціально-економічних системах» (номер державної реєстрації 0113U005083), яка виконується на кафедрі економічної кібернетики. Особисто автором запропоновано теоретико-методичні

та практичні рекомендації стосовно дослідження процесів розвитку інноваційної діяльності в регіонах України.

Метою дослідження, проведеного Кизимишином П.М., є розробка теоретико-методичного забезпечення формування складових регіональної політики розвитку інноваційної діяльності та визначення місця регіонів України в європейському просторі.

Для досягнення сформульованої мети дисертаційної роботи було вирішено наступні задачі:

- узагальнено теоретичні аспекти управління розвитком інноваційної діяльності та визначено її вплив на економіку регіонів України;
- проаналізувано інструментарій визначення інноваційності європейських регіонів;
- проведено оцінювання стану інноваційного розвитку регіонів України та визначено їх місце в європейському просторі;
- складено класифікацію регіонів України за ознаками розвитку інноваційної діяльності;
- виявлено та обґрунтовано основні характеристики складових регіональної політики розвитку інноваційної діяльності;
- розроблено методичне забезпечення формування складових регіональної політики розвитку інноваційної діяльності.

2. Новизна наукових результатів, отриманих в дисертації

До результатів дисертації, які містять елементи наукової новизни, належать:

- методичний підхід до формування складових регіональної політики розвитку інноваційної діяльності;
- методичний підхід до групування регіонів України за ознакою стану розвитку інноваційної діяльності;
- динамічна класифікація регіонів України, яка має у своєму підґрунті методику RIS;
- визначення впливу інноваційної складової на результати економічної діяльності в регіонах України;

- методичний підхід до оцінювання стану інноваційного розвитку регіонів України, який адаптовано до Регіонального інноваційного таблоїду країни ЄС шляхом розрахунку індексу ІІРІ.

3. Ступінь обґрунтованості положень, висновків та пропозицій

Подана до захисту дисертаційна робота Кизимишина Н.М. є завершеним результатом розробки теоретичних основ проведення якісної оцінки та кількісного вимірювання інноваційного розвитку регіонів України. Керуючись вихідними даними провідних європейських методик, здобувач зробив спробу їх адаптації під українські реалії та наявну статистичну базу.

Основні положення, які виносяться на захист, було отримано завдяки вдалому використанню методів узагальнення, аналізу та порівняння, контент-аналізу, економіко-статистичних методів, графічних та графоаналітичних, порівняльного аналізу, системного аналізу та синтезу, динамічної таксономії.

Інформаційну базу роботи становлять законодавчі акти України, офіційні статистичні матеріали Державної служби статистики України, аналітичні дані рейтингових компаній.

Таким чином, наукові положення, висновки і рекомендації, які наведені в дисертаційній роботі Кизимишина Н.М., мають достатній рівень обґрунтованості.

4. Стиль викладення матеріалів дисертації та автореферату. Оцінка відповідності автореферату змісту дисертації

Дисертація та автореферат Кизимишина Н.М. написані грамотно, з дотриманням вимог, що висуваються до кандидатських дисертацій. Назва дисертації повністю відповідає її змісту. Виклад результатів проведених досліджень проведено в чіткій логічній послідовності і є добре структурованим.

Матеріали, викладені в авторефераті, дають можливість зробити висновки про мету дослідження, задачі, які вирішено в роботі, застосовувані методи, самі результати проведених досліджень, а також їх наукову новизну. Автореферат достатньо повно відображає суть дисертації та її основні висновки.

За структурою та змістом автореферат відповідає вимогам, що ставляться МОН України. Зміст автореферату та основні положення дисертації є ідентичними.

5. Оцінка публікацій

Основний зміст роботи опубліковано у 11 друкованих наукових працях загальним обсягом 4,4 друк. арк., серед яких: 2 статті – у виданнях іноземних держав та виданнях України, які включені до міжнародних наукометричних баз, 4 статті – у наукових фахових виданнях та 5 публікацій за матеріалами конференцій. Зокрема, апробація результатів проводилась на Міжнародному науково-практичному форумі «Україна-Польща-СС: економіко-правові аспекти розвитку освіти і бізнесу» (Люблін-Херсон, 5-12 травня 2013 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Україна-Болгарія-Європейський Союз: сучасний стан і перспективи» (Варна-Херсон, 7-10 жовтня 2013 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Соціально-економічний розвиток України та її регіонів: проблеми науки та практики» (Харків, 23-24 травня 2014 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Інноваційна стратегія і тактика фінансово-економічного розвитку суб'єктів національного господарства» (Чернівці, 19-20 грудня 2014 р.); Міжнародній науково-практичній конференції «Конкурентоспроможність та інновації: проблеми науки та практики» (Харків, 18-19 листопада 2015 р.).

Кількість наукових статей та їх обсяг відповідають вимогам, що стосуються основного змісту дисертацій на здобуття наукового ступеня кандидата наук.

6. Відповідність дисертації встановленим вимогам

За своєю структурою, обсягом та рівнем оформлення дисертація Кизимицина Н.М. відповідає вимогам, що встановлені до кандидатських дисертацій.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел із 176 найменувань і додатків. Основний зміст дисертації викладено на 161 стор. Робота містить 41 таблицю (з них 5 займають 7 повних стор.) та 17 рисунків.

7. Теоретичне та практичне значення

З теоретичної точки зору найбільшу цінність представляють такі результати роботи:

– визначення сутності та змісту інноваційної діяльності на регіональному, національному та міжнародному рівнях;

– розроблений підхід до класифікації регіонів України з урахуванням інноваційного розвитку.

Практичну цінність представляють:

– модифікована європейська методика визначення рівня інноваційного розвитку регіонів;

– сформоване методичне забезпечення оцінювання зміни рівня розвитку інноваційної діяльності в регіонах України.

Основні результати дисертації Кизимишина Н.М. знайшли своє впровадження в роботі Департаменту промисловості та інфраструктури Івано-Франківської облдержадміністрації (довідка № 02.1-23/154 від 17.02.2016 р.), а також використовуються в навчальному процесі при викладанні курсів «Регіональна економіка», «Прогнозування соціально-економічних процесів», «Інноваційна економіка» на економічному факультеті ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (довідка № 01-15/03/68-1 від 18.01.2016 р.).

8. Дискусійні положення та зауваження до дисертації

Беручи до уваги отримані позитивні результати, треба відмітити наступні зауваження та дискусійні питання:

– здобувачу в дослідженні варто було б звернути більше уваги на існуючі застереження щодо застосування показників «Регіонального інноваційного табло» (Regional Innovation Scoreboard, RIS) для оцінювання регіонів України;

– зі змісту роботи не зрозуміло, як було здійснено перевірку достовірності визначеного агрегатного показника Regional Innovation Scoreboard [RIS] (п. 2.2);

- з дослідження не зрозуміло, чи перевірялись окремі показники агрегатного індексу Regional Innovation Scoreboard на наявність можливого лінійного зв'язку між собою. Якщо перевірялись, то яким чином це було враховано в процесі розрахунку агрегатного індексу?
- в роботі здійснено класифікацію регіонів України за рівнем їх інноваційного розвитку. Для цього використано кластеризацію методом Уарда, а потім метод к-середніх. Потребує обґрунтування такий підхід до здійснення кластерного аналізу;
- робота тільки виграла, якби на основі позиціонування регіонів України в європейському просторі виходячи зі стану їх інноваційної діяльності автором було запропоновано не тільки методичний підхід до формування заходів регіональної політики розвитку інноваційної діяльності загалом для всіх регіонів України, але й відповідно до приналежності регіонів України до певних груп європейських регіонів за ознакою рівня інноваційності (п. 3.3).

9. Висновок по дисертації

Незважаючи на вказані зауваження та дискусійні положення, подана до захисту дисертаційна робота «Формування регіональної політики розвитку інноваційної діяльності в процесі євроінтеграції» виконана на високому науковому та професійному рівні. Робота відповідає вимогам «Порядку присудження наукових ступенів та присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника» № 567 від 24 липня 2013 р. щодо кандидатських дисертацій. Проведений аналіз показав, що представлена дисертація є завершеною науковою працею, виконаною особисто її автором, містить науково-обґрунтовані теоретичні і практичні результати, характеризується продуманим планом викладу результатів проведених здобувачем досліджень. Основні результати дисертації опубліковані у наукових фахових виданнях України, а також у зарубіжних виданнях.

Автореферат дисертації за своїм змістом відображає основні положення дисертаційної роботи.

Підсумовуючи результати вивчення дисертації та автореферату, треба відмітити, що вона присвячена вивченню актуальної на сьогоднішній день теми, відзначається високим теоретичним і практичним рівнем. Актуальність обраної теми дисертації, ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, наукова новизна отриманих результатів, повнота та структурованість викладу результатів досліджень в опублікованих працях повністю відповідають вимогам до кандидатських дисертацій. За складом вирішених задач дисертація відповідає паспорту спеціальності 08.00.05.

Вважаю, що автор дисертації, Кизимишин Назарій Михайлович, заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата економічних наук зі спеціальності 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

Офіційний опонент:

старший науковий співробітник

відділу регіональної економічної політики

Державної установи «Інститут регіональних досліджень

імені М.І. Долишнього НАН України», к.е.н., с.н.с.

 Луцків О.М.

